

Gjennomgående dokumentasjon i fag- og yrkesopplæringen

Fem fylkeskommuner har deltatt i et forsøk hvor elever og lærlinger på yrkesfagene dokumenterer hvilken opplæring de får i skole og lærebedrift.

RAPPORT | SIST ENDRET: 13.04.2012

Tittel:

Gjennomgående dokumentasjon, eller opplæringsboka i ny form? : evaluering av forsøket med gjennomgående dokumentasjon i fag- og yrkesopplæringen

Rapporten:

Last ned rapporten hos NIFU (PDF)

Forfatter:

Håkon Høst mfl.

ISBN:

978-82-7218-827-5 (Nettutgave)

Utgiver:

NIFU

År:

2012

Forsøket med gjennomgående dokumentasjon, som varte fra 2010 til 2011, er evaluert av NIFU i samarbeid med Fafo og Høyskolen i Oslo og Akershus.

Utgangspunktet for forsøket var at samarbeidsrådet for yrkesfagene (SRY) ønsket en bedre synliggjøring av hvilken opplæring elever og lærlinger går gjennom i sin fagopplæring.

Elevene og lærlingene rapporterer dobbelt

Både elever, lærlinger, bedrifter og opplæringskontor er generelt positive til en ordning med gjennomgående dokumentasjon, og mange opplever at dokumentasjonen hjelper dem å holde oversikt

over hvilken opplæring elever og lærlinger har vært gjennom. Elever og lærlinger er imidlertid kritiske til at de skal dokumentere aktiviteter som de allerede dokumenterer i andre systemer. Dette fremstår som unødvendig dobbeltarbeid. Andre innvendinger har vært at det er uklart hva dokumentasjonen skal brukes til, og at de tekniske systemene foreløpig er for dårlige og ustabile.

Opplæringskontorene er sentrale

Opplæringskontorene har vært sentrale der man har lyktes i å etablere dokumentasjonsordninger som er felles for skole og bedrift, og det er gjerne opplæringskontorenes systemer for oppfølging av lærlinger i bedrift som da har vært utgangspunktet også i skolen.

Foreløpig uklart hvem som vil bruke dokumentasjonen

I forsøket har dokumentasjonen blitt en beskrivelse av opplæringen i henholdsvis skole og bedrift, men uten at den har vært gjennomgående. Dette skyldes trolig en kombinasjon av tekniske svakheter og utfordringer knyttet til samarbeid skole-bedrift. Få eller ingen lærlinger opplever at dokumentasjonen har vært etterspurt ved tildeling av læreplass eller ved overgang til jobb. I de få tilfellene hvor det har vært etterspurt oppfatter de ikke at dokumentasjonen har hatt avgjørende effekt for om de har fått læreplass eller ikke. Dette kan skyldes at ordningen fortsatt er relativt ny og ukjent. Samtidig gjør dette det vanskeligere å vurdere behovet for en slik ordning ved inntak av lærlinger eller ved ansettelse i bedrift.

Vanskelig å skille dokumentasjon og vurdering

Dokumentasjonen i forsøket skulle bare beskrive hvilke oppgaver elevene og lærlingene har vært igjennom, og ikke hvor godt de behersker de ulike oppgavene. Dette ble gjort for å skille dokumentasjonsordningen fra vurdering og karaktersetting som allerede finnes. Det viste seg i praksis vanskelig å unngå normative beskrivelser i dokumentasjonen og dermed vurdering av elevene og lærlingene. Mange av de som deltok i forsøket mente også systemet burde inneholde vurdering.

Utdanningsdirektoratet skal vurdere ordningen

Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag fra Kunnskapsdepartementet å vurdere hvorvidt forsøket skal bli obligatorisk og eventuelt hvordan det skal utformes. Rapporten fra NIFU blir brukt i direktoratets helhetlige vurdering av ordningen.